Conf. univ. dr. IOAN VIDA

# DREPTURILE OMULUI ÎN REGLEMENTĂRI INTERNAȚIONALE

LUMINA LEX

III/60688

Conf. univ. dr. IOAN VIDA

# DREPTURILE OMULUI
# ÎN
# REGLEMENTĂRI INTERNAȚIONALE

217530

UNIVERSITATEA
«DUNĂREA DE JOS» GALAȚI
BIBLIOTECA 1

*C-217530N*

LUMINA LEX
1999

# CUPRINS


PARTEA ÎNTÂI. DREPTUL VAMAL ---------- 5

CAPITOLUL I. Sistemul şi politica vamală ---------- 5
**Secţiunea 1.** ***Conceptul de politică vamală, sistemul*** vamal ---------- 5
**Secţiunea 2.** ***Impunerea, instrument al politicii vamale*** ---------- 6
**Secţiunea 3.** ***Terminologie*** ---------- 7

CAPITOLUL II. Taxele vamale ---------- 9
**Secţiunea 1.** ***Consideraţii generale. Natura juridică*** ---------- 9
**Secţiunea 2.** ***Clasificare*** ---------- 10
**Secţiunea 3.** ***Subiecţii impunerii*** ---------- 12
**Secţiunea 4.** ***Cota de impunere*** ---------- 12
**Secţiunea 5.** ***Scutiri*** ---------- 13
**Secţiunea 6.** ***Baza impozabilă*** ---------- 15
6.1. Metoda de bază ---------- 15
6.2. Alte metode ---------- 16

CAPITOLUL III. Organizarea vamală ---------- 18
**Secţiunea 1.** ***Organele vamale şi operaţiunile vamale*** ---------- 18
1.1. Organele vamale ---------- 18
1.2. Operaţiuni vamale ---------- 20
1.3. Principalele regimuri vamale ---------- 21
**Secţiunea 2.** ***Regimuri vamale definitive*** ---------- 22
2.1. Importul mărfurilor ---------- 22
2.2 Exportul mărfurilor ---------- 24
2.3. Regimul vamal aplicabil călătorilor şi altor persoane ---------- 25
**Secţiunea 3.** ***Regimuri vamale suspensive*** ---------- 27
3.1. Tranzitul vamal ---------- 27
3.2. Antrepozitul vamal ---------- 28
3.3. Perfecţionarea activă a mărfurilor ---------- 31
3.4. Transformarea sub control vamal a mărfurilor ---------- 33
3.5. Admiterea temporară a mărfurilor ---------- 34
3.6. Perfecţionarea pasivă a mărfurilor ---------- 40
**Secţiunea 4.** ***Taxe pentru prestaţii vamale*** ---------- 42

CAPITOLUL IV. Procedura vamală ---------- 43
**Secțiunea 1.** ***Declarația vamală și controlul vamal*** ---------- 43
1.1. Declarația vamală ---------- 43
1.2. Control vamal ---------- 43
1.3. Liberul de vamă ---------- 43
1.4. Titluri executorii ---------- 44
**Secțiunea 2.** ***Principalele moduri de stingere a datoriei vamale*** ------ 45
2.1. Plata taxelor vamale ---------- 45
2.2. Stingerea datoriei vamale ---------- 45
2.3. Prescripția extinctivă ---------- 46
**Secțiunea 3.** ***Căi de atac*** ---------- 46
3.1. Căi de atac. Enumerare ---------- 46
3.1.1. Calea administrativă ---------- 46
3.1.2. Căile judiciare de atac ---------- 48
**Secțiunea 4.** ***Sancțiuni*** ---------- 48
4.1. Infracțiuni ---------- 48
4.2. Contravenții ---------- 49

CAPITOLUL V. Convenții internaționale în domeniul vamal ---------- 53
**Secțiunea 1.** ***Acordul General pentru Tarife și Comerț (G.A.T.T.)*** ---------- 53
**Secțiunea 2.** ***Organizația Mondială a Comerțului (O.M.C.)*** ---------- 56
**Secțiunea 3.** ***Acordul de asociere a României la Comunitățile Europene și statele membre ale acestora*** ---------- 60
**Secțiune 4.** ***Acordul între statele Asociației Europene a Liberului Schimb (A.E.L.S.)*** ---------- 63
**Secțiunea 5.** ***Acord privind aderarea României la Acordul Central European de Comerț Liber (C.E.F.T.A.)*** -------- 65

PARTEA A DOUA. DREPT FISCAL ---------- 67
CAPITOLUL I. Teoria generală a impozitelor ---------- 67
**Secțiunea 1.** ***Considerații introductive*** ---------- 67
1.1. Necesitatea impozitului ---------- 67
1.2. Definirea impozitului și a taxelor ---------- 68
**Secțiunea 2.** ***Sistemul fiscal și politica fiscală*** ---------- 70
2.1. Definiția sistemului fiscal---------- 70
2.2. Politica fiscală ---------- 72
**Secțiunea 3.** ***Categorii de impozite și de contribuabili*** ---------- 74
3.1. Clasificarea impozitelor și taxelor ---------- 74
3.2. Categorii de contribuabili și impozitele datorate de aceștia ------- 77

**Secțiunea 4. *Definiții fiscale*** ---------- 79
4.1. Subiect impozabil (contribuabil) ---------- 80
4.2. Plătitorul de impozit ---------- 80
4.3. Baza impozabilă ---------- 81
4.4. Cota de impunere ---------- 81
4.5. Rezident/nerezident ---------- 81
4.6. Sediu permanent ---------- 82
4.7. Evaziunea fiscală ---------- 83

CAPITOLUL II. Impozitarea persoanelor juridice ---------- 84
**Secțiunea 1. *Impozitarea profitului*** ---------- 84
1. Impozitul pe profit ---------- 84
1.1 Funcțiile impozitului de profit ---------- 84
1.2. Cadru juridic ---------- 84
1.3. Definirea contribuabililor ---------- 85
1.4. Cota de impunere ---------- 86
1.5. Baza impozabilă ---------- 87
1.6. Plata impozitului ---------- 91
1.7. Prescripția extinctivă ---------- 92
1.8. Căi de atac ---------- 92
2. Impozitul pe dividende ---------- 96
2.1. Aspecte generale ---------- 96
2.2. Subiecții impunerii ---------- 96
2.3. Baza impozabilă ---------- 96
2.4. Cota de impunere ---------- 97
2.5. Plătitorul impozitului ---------- 97
2.6. Plata impozitului ---------- 98
2.7. Controlul fiscal ---------- 98
2.8. Restituiri și compensări ---------- 99
2.9. Prescripția ---------- 99
2.10. Căi de atac ---------- 99
**Secțiunea 2. *Impozite indirecte*** ---------- 100
1. Considerații preliminare ---------- 100
1.1 Ponderea diferitelor categorii de impozite ---------- 100
1.2. Categoriile de impozite de consumație ---------- 100
2. Taxa pe valoare adăugată ---------- 101
2.1. Scurt istoric ---------- 101
2.2. Caracteristicile și avantajele T.V.A. ---------- 102
2.3. Instituirea T.V.A. în România ---------- 103
2.4. Definiții T.V.A. ---------- 104
2.4.1. Taxa pe valoarea adăugată (T.V.A.) ---------- 104

2.4.2. Valoarea adăugată ---- 104
2.4.3. T.V.A. deductibilă (Input tax) ---- 105
2.4.4. T.V.A. colectată (brută/exigibilă) (Output tax) ---- 105
2.5. Subiecţii impunerii ---- 106
2.6. Obiectul impunerii ---- 107
2.7. Locul livrării (teritorialitate) ---- 109
2.8. Baza de impozitare (impunere) ---- 110
2.9. Faptul generator şi exigibilitatea T.V.A. ---- 112
2.10. Reguli şi cote de impozitare ---- 113
2.11. Scutiri de plată T.V.A. ---- 116
2.12. Operaţiuni impozabile prin opţiune ---- 118
2.13. Creditul T.V.A. (Regimul deducerilor) ---- 118
2.14. Obligaţii administrative ---- 120
3. Accizele şi impozitul asupra ţiţeiului şi gazelor naturale din producţia internă ---- 124
I. Cadru general ---- 124
II Accizele ---- 125
III. Impozitul asupra ţiţeiului şi gazelor naturale din producţia internă ---- 130
IV. Plata accizelor şi a impozitului ---- 130
V. Căi de atac şi prescripţie ---- 130
4. Taxele vamale ---- 130
**Secţiunea 3. *Impozitele şi taxele locale*** ---- 130
1. Cadrul juridic ---- 130
2. Impozitul pe clădiri ---- 132
2.1. Subiecţii impunerii ---- 132
2.2 Obiectul impunerii ---- 132
2.3. Baza de impunere ---- 133
2.4. Cotele de impunere ---- 135
2.5. Aşezarea impozitului ---- 135
3. Impozitul pe teren ---- 136
3.1. Rol. Baza legală ---- 136
3.2. Subiecţii şi obiectul impunerii ---- 136
3.3. Baza impozabilă şi cota de impunere ---- 137
3.4. Aşezarea impunerii ---- 138
3.5. Procedura fiscală ---- 139
4. Taxa asupra mijloacelor de transport ---- 139
4.1. Aspecte generale ---- 139
4.2. Subiecţii impunerii ---- 140
4.3. Obiectul impunerii ---- 140
4.4. Baza şi cota de impunere ---- 140

4.5. Aşezarea impunerii ---------- 142
4.6. Plata taxei ---------- 153
5. Reglementări comune ---------- 143
5.1. Declaraţia de impunere ---------- 143
5.2. Majorări de întârziere ---------- 143
5.3. Penalităţi de întârziere ---------- 144
5.4. Prescripţia ---------- 145
5.5 Răspunderea funcţionarului vinovat ---------- 145
5.6. Căi de atac ---------- 146

CAPITOLUL III. Impozitarea persoanelor fizice Şi nerezidenţilor. Convenţii fiscale internaţionale ---------- 151
**Secţiunea 1.** ***Impozitarea persoanelor fizice*** ---------- 151
I. Impozitul pe venit ---------- 151
A. Consideraţii introductive ---------- 151
B. Impozitul pe venit în România ---------- 153
1. Trăsături generale ---------- 154
1.1. Obiectul impozitării ---------- 154
1.2. Subiectul impunerii (contribuabilului) ---------- 154
1.3. Venituri neimpozabile ---------- 154
1.4. Venituri scutite de impozit ---------- 156
2. Determinarea veniturilor ---------- 158
2.1. Reguli comune pentru categoriile de venituri enumerate ---------- 158
2.2 Reguli speciale de determinare a veniturilor ---------- 161
2.2.1. Venituri din activităţi independente ---------- 161
2.2.2. Venituri din salarii ---------- 165
2.2.3. Venituri din cedarea folosinţei bunurilor ---------- 168
2.2.4. Venituri din dividende şi dobânzi ---------- 169
2.2.5. Alte venituri ---------- 170
2.2.6. Venituri din pensii ---------- 171
2.2.7. Unele venituri din activităţi agricole ---------- 172
3. Aspecte fiscale internaţionale ---------- 172
4. Reguli privind asociaţiile fără personalitate juridică ---------- 174
5. Procedura de globalizare a veniturilor, de determinare şi de plată a impozitului pe venit şi sancţiuni ---------- 174
6. Obligaţiile şi răspunderile reprezentanţilor fiscali şi ale plătitorilor de venit cu regim de reţinere la sursă a impozitelor ---------- 178
7. Sancţiuni ---------- 178
8. Bugetul la care se varsă ---------- 179
9. Intrarea în vigoare ---------- 179

II. Impozitul pe venitul/terenul agricol ---------- 179
1. Cadru juridic ---------- 179
2. Natura impozitului ---------- 180
3. Subiecții impunerii ---------- 180
4. Obiectul impunerii ---------- 181
5. Baza impozabilă ---------- 181
6. Cota de impozitare ---------- 183
7. Scutiri ---------- 183
8. Reduceri ---------- 183
9. Impunerea, calcularea și plata impozitului ---------- 184
10. Prescripția ---------- 185
11. Contravenții ---------- 186
12. Contestații ---------- 186
**Secțiunea 2. *Impozitarea nerezidenților și a întreprinderilor străine*** ---------- 186
1. Aspecte generale ---------- 186
2. Impozitarea nerezidenților ---------- 187
2.1. Definirea nerezidenților ---------- 187
2.2 Regimul fiscal general aplicabil nerezidenților ---------- 187
2.3. Regimul fiscal aplicabil unor venituri realizate de nerezidenți ---- 187
3. Regimul fiscal al reprezentanțelor comerciale ---------- 193
3.1. Cadrul organizatoric ---------- 193
3.2. Cadrul juridic ---------- 193
3.3. Baza de impunere ---------- 194
3.4. Declarația de impunere ---------- 195
3.5. Calculul și definitivarea impozitului ---------- 195
3.6. Cota de impunere ---------- 195
3.7. Plata impozitului ---------- 196
3.8. Contravenții ---------- 196
3.9. Moneda de plată ---------- 197
3.10. Procedura fiscală ---------- 197
**Secțiunea 3. *Convenții fiscale internaționale*** ---------- 197
1. Fenomenul de dublă impunere internațională ---------- 197
2. Necesitatea evitării dublei impuneri pentru dezvoltarea relațiilor economice internaționale ---------- 199
3. Degrevarea unilaterală de dubla impunere internațională (Instrumente juridice interne) ---------- 200
4. Convenții internaționale pentru evitarea dublei impuneri (Instrumente juridice internaționale) ---------- 201

CAPITOLUL IV. Procedura fiscală ---------- 211
**Secțiunea 1.** ***Competența autorităților fiscale (Aparatul fiscal)*** ----- 211
**Secțiunea 2.** ***Înregistrarea fiscală*** ---------- 215
2.1. Subiecții obligației ---------- 216
2.2. Dovada și depunerea declarației ---------- 217
2.3. Declarație de mențiuni ---------- 219
2.4. Utilizarea codului fiscal ---------- 219
2.5. Contravenții ---------- 220
**Secțiunea 3.** ***Declarația de impunere*** ---------- 220
3.1. Noțiune ---------- 220
3.2. Obiectul declarației ---------- 222
3.3. Întocmirea și depunerea declarației ---------- 222
3.4. Termenul de depunere a declarației ---------- 223
3.5. Declarația în cursul anului fiscal ---------- 224
3.6. Corectarea declarației ---------- 224
3.7. Importanța declarației ---------- 225
**Secțiunea 4.** ***Controlul fiscal*** ---------- 227
4.1. Definirea unor noțiuni ---------- 227
4.2. Drepturile și obligațiile organelor de control fiscal ---------- 229
4.3. Drepturile și obligațiile contribuabililor ---------- 232
4.4. Procedura de efectuare a controlului fiscal ---------- 233
4.5. Contravenții ---------- 234
4.6. Instrucțiuni ---------- 235
**Secțiunea 5.** ***Așezarea impunerii*** ---------- 236
5.1. Noțiune ---------- 236
5.2. Elemente pentru stabilirea impunerii ---------- 236
5.3. Titlul de creanță fiscală ---------- 242
5.4. Jurisdicția fiscală ---------- 246
**Secțiunea 6.** ***Unele moduri de stingere a obligațiilor fiscale*** --------- 251
6.1. Plata ---------- 251
6.2. Compensarea ---------- 256
6.3. Anularea obligației fiscale ---------- 260
6.4. Scăderea ---------- 261
6.5. Prescripția extinctivă ---------- 263
6.6. Executarea silită ---------- 273

UNIVERSITATEA
BIBLIOTECA 1
230068